

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 98/09-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti G., a. s. v likvidácii, S., zastúpenej advokátom Mgr. Ing. I. I., V., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 1272/2002 v súvislosti s nerozhodnutím o jej späťvzátí návrhu na začatie konania z 28. októbra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti G., a. s. v likvidácii o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2009 doručená sťažnosť spoločnosti G., a. s. v likvidácii, S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. Ing. I. I., V., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 1272/2002 v súvislosti s nerozhodnutím o jej späťvzati návrhu na začatie konania z 28. októbra 2008.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«a) *Sťažovateľ sa návrhom zo dňa 14. novembra 2001, pôvodne podanom na Okresný súd Humenné, domáha voči žalovaným:*

1. *C., o. c. p., a. s., H.*

1. *Slovenská republika – Ministerstvo hospodárstva SR, B.*

2. *T., a. s., B.*

vyslovenia platnosti komisionárskej zmluvy a určenia vlastníckeho práva ku 100 akciám obchodnej spoločnosti T., a. s., B. nadobudnutým v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97.

b) Sťažovateľ dňa 13. februára 2008 doručil súdu nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. decembra 2007, sp. zn. II. ÚS 159/07-37 o prerokovaní sťažnosti spoločnosti T., s. r. o. V. vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 „Ústavy“ a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 „Dohovoru“ rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006.

Predmetným nálezom ústavný súd potvrdil zákonnosť nadobudnutia akcií obchodnej spoločnosti T., a. s. nadobúdateľmi (aj „sťažovateľom“) v exekučnom konaní vedenom Okresným súdom vo Vranove nad Topľou, sp. zn. Er 3143/97, Ex 4575/97.

c) Dňa 28. októbra 2008 doručil sťažovateľ Krajskému súdu v Košiciach späťvzatie návrhu na začatie konania v súlade s ust. § 96 ods. 1 O. s. p. z dôvodu veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata).

d) Dňa 6. novembra 2008 doručil Krajský súd v Košiciach sťažovateľovi predvolanie na pojednávanie vytyčené na deň 3. decembra 2008.

e) Dňa 3. decembra 2008 doručil sťažovateľ Krajskému súdu v Košiciach ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní vytyčenom na deň 3. decembra 2008 z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti právneho zástupcu sťažovateľa a súčasne dal

do pozornosti súdu skutočnosť, že dňa 28. októbra 2008 doručil súdu späťvzatie návrhu na začatie konania.

j) Dňa 8. decembra 2008 doručil Krajský súd v Košiciach sťažovateľovi predvolanie na pojednávanie vytyčené na deň 21. januára 2009.

g) Dňa 15. januára 2009 doručil Krajský súd v Košiciach sťažovateľovi upovedomenie o odvolaní pojednávania z dôvodu hospodárnosti konania...

Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci je potrebné zobrať do úvahy skutkový stav veci a platnú právnu úpravu relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci.

Podľa § 96 ods. 1 O. s. p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Z citovaného znenia zákonného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že toto ustanovenie rešpektuje navrhovateľa ako dominus litis. Iba výnimočne, ak navrhovateľ zoberie návrh späť, súd konanie nezastaví. Je to tak iba v prípade, ak odporca so späťvzatím návrhu nesúhlasí z vážnych dôvodov. O nesúhlase so späťvzatím súd rozhodne uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie.

Právna vec vedená na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2 Cb/1272/2002 nie je zložitá.

Navrhovateľ podal návrh na začatie konania a v priebehu konania po doručení nálezu ústavného súdu zobrať svoj návrh na začatie konania v celom rozsahu späť.

Bolo povinnosťou súdu po tom, čo mu bolo doručené späťvzatie návrhu na začatie konania, rozhodnúť o tomto návrhu navrhovateľa.

Vo veci nebolo potrebné nariad'ovať pojednávania a predvolávať účastníkov konania, ktorí majú sídlo v Bratislave...

Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci toto bolo aktívne a neprispelo žiadnym spôsobom ani v žiadnom rozsahu k doterajšej dĺžke súdneho konania.

Sťažovateľ doručil dňa 23. decembra 2008 sťažnosť na priedahy v konaní predsedovi Krajského súdu v Košiciach, ktorý oznámil sťažovateľovi listom zo dňa 20. januára 2009, že jeho sťažnosť nepovažuje za dôvodnú.

V oznámení sťažovateľovi uviedol, že konkrétny, zákonný sudca rozhoduje o procesnom postupe, teda aj o tom, kedy rozhodne o návrhu o späťvzatí žaloby.

Z obsahu spisu bolo zistené, ako ďalej uvádza predseda súdu, že žalovaný nesúhlasí so späťvzatím žaloby, posúdenie vážnosti dôvodov nesúhlasu žalovaného patrí jedine zákonnému sudcovi.

Do dňa podania tejto ústavnej sťažnosti Krajský súd v Košiciach neposúdil vážnosť dôvodov nesúhlasu žalovaného so späťvzatím žaloby a nerozhodol o späťvzatí návrhu sťažovateľa zo dňa 28. októbra 2008.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

«1. Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb/1272/2002 porušil základné právo spoločnosti G., a. s. v likvidácii, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajskému súdu v Košiciach prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb/1272/2002 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Spoločnosti G., a. s. v likvidácii priznáva náhradu trov konania v sume 245,70 € (slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu Mgr. Ing. Mgr. I. I., V. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, nepripustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade krajského súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 20/05, II. ÚS 98/06).

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sa sťažovateľka obrátila na ústavný súd so sťažnosťou na prietahy v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 2 Cb 1272/2002. Vo vzťahu k sťažovateľkou formulovaným námietkam ústavný súd poznamenáva, že jeho pozornosti neušla skutočnosť, že sťažovateľka nenamietala prietahy v celom konaní, ale len v súvislosti s nerozhodnutím o jej späťvzatí návrhu na začatie konania z 28. októbra 2008. V tejto súvislosti ústavný súd s poukazom na § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde konštatuje, že každý návrh musí byť odôvodnený. Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva,

že návrh na rozhodnutie sťažovateľka odôvodnila jedine nespokojnosťou súvisiacou s postojom krajského súdu k jej späťvzatiu návrhu na začatie konania. Vzhľadom na to, že ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, vychádzal z koncepcie sťažnosti (jej odôvodnenia a petitu) tak, ako ju formuloval kvalifikovaný právny zástupca sťažovateľky.

Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

Podľa § 96 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Z citovaných zákonných ustanovení jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ má právo disponovať svojím návrhom na začatie konanie, pričom táto jeho dispozičná možnosť je limitovaná len prípadmi, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí. Vážnosť týchto dôvodov však posúdi konajúci súd, ktorý buď konanie zastaví, alebo rozhodne o nesúhlase so späťvzatím návrhu.

V danom prípade ide o obchodnoprávnu vec, pričom krajský súd je povinný postupovať v súlade s obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale zároveň nie je obmedzený žiadnou lehotou, v rámci ktorej má o späťvzatí návrhu rozhodnúť. V tejto súvislosti ústavný súd zistil, že od podania späťvzatia návrhu na začatie konania (28. októbra 2008) na krajskom súde do podania sťažnosti ústavnému súdu (23. marca 2009) uplynula doba 5 mesiacov. Odporca však so späťvzatím návrhu nesúhlasil. Vzhľadom na sťažovateľkou pomenovaný problém však dané obdobie nemožno považovať za také, ktoré by znamenalo zásah do jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, či práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru ústavného súdu postup krajského súdu, ktorý za obdobie 5 mesiacov od podania späťvzatia

návrhu na začatie konania o ňom ešte nerozhodol, treba považovať za ústavne akceptovateľný, navyše ak má krajský súd posúdiť vážnosť dôvodov na strane odporcu spojených s nesúhlasom so späťvzatím návrhu na začatie konania.

V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhoviel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, III. ÚS 82/07).

Ústavný súd nezistil medzi námietkami s'ťažovateľky a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cb 1272/2002 v súvislosti s nerozhodnutím o jej späťvzatí návrhu na začatie konania z 28. októbra 2008 a namietaným porušením jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia, a preto s'ťažnosť odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne napr. III. ÚS 181/06, II. ÚS 18/07, II. ÚS 60/07, III. ÚS 254/07).

Keďže ústavný súd s'ťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami, ktoré s'ťažovateľka v s'ťažnosti nastolila.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2009